

Hatáskör és illetékesség - Olaszország

Az Ön által kiválasztott nyelvi változatot most készítik fordítóink.

Az oldal jelenleg a következő nyelveken olvasható: [en](#) [it](#).

TARTALOMJEGYZÉK

- 1 Rendes polgári bírósághoz vagy különös hatáskörű bírósághoz (például munkaügyi bírósághoz) kell-e fordulnom?
- 2 Ha a rendes polgári bíróságok rendelkeznek hatáskörrel (azaz e bíróságok feladata az ilyen ügyek elbírálása), hogyan tudhatom meg, hogy melyik bírósághoz kell fordulnom?
 - 2.1 Létezik-e különbségtétel alacsonyabb és magasabb fokú rendes polgári bíróságok (például körzeti bíróságok, illetve regionális bíróságok) között, és ha igen, melyik rendelkezik hatáskörrel az ügyemben?
 - 2.2 Területi illetékesség („A” vagy „B” város bírósága rendelkezik-e illetékességgel az ügyemben?)
 - 2.2.1 A területi illetékességre vonatkozó főszabály
 - 2.2.2 A főszabály alóli kivételek
 - 2.2.2.1 Mikor választhatok az alperes lakóhelye szerinti bíróság (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróság) és egy másik bíróság között?
 - 2.2.2.2 Mikor kell az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróságtól) eltérő bíróságot választanom?
 - 2.2.2.3 Maguk a felek kiköthetik-e olyan bíróság illetékességét, amely egyébként nem lenne illetékes?
- 3 Ha különös hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel, hogyan állapíthatom meg, hogy melyikhez kell fordulnom?

1 Rendes polgári bírósághoz vagy különös hatáskörű bírósághoz (például munkaügyi bírósághoz) kell-e fordulnom?

Egyes polgári jogi jogviták esetében szakosított bírósághoz kell fordulni. A mezőgazdasági témájú jogvitákkal a rendes bíróságok szakosított kollégiumai foglalkoznak, az üzleti és vállalati kérdésekben a kereskedelmi bírósághoz kell fordulni (*tribunale delle imprese*). Egyéb szakosított bíróságok: a fiatalok bírósága és a köztulajdonú vizekkel kapcsolatos ügyeket tárgyaló bíróság. Minden más esetben a polgári eljárásokban a rendes bíróságok járnak el, amelyek azonban különleges eljárásokat is követhetnek, például a munkaügyi jogviták és bérleti jogviták esetében.

2 Ha a rendes polgári bíróságok rendelkeznek hatáskörrel (azaz e bíróságok feladata az ilyen ügyek elbírálása), hogyan tudhatom meg, hogy melyik bírósághoz kell fordulnom?

A hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróság azonosítása történhet illetékesség alapján – a „természetes személyek ügyében eljáró rendes fórum” (*foro generale delle persone fisiche*) az alperes lakóhelye szerinti bíróság; vagy a követelés értékének alapján – amely szerint a követelés tárgyalását vagy a békebíró (*giudice di pace*) vagy a törvényszék (*tribunale*) folytatja le; vagy az ügy tartalma alapján – bizonyos ügyekkel azok értékétől függetlenül csak bizonyos bíróságok foglalkoznak: például házasság érvénytelenítésére irányuló kérelmet a bírói testületben ülő törvényszék tárgyalja.

2.1 Létezik-e különbségtétel alacsonyabb és magasabb fokú rendes polgári bíróságok (például körzeti bíróságok, illetve regionális bíróságok) között, és ha igen, melyik rendelkezik hatáskörrel az ügyemben?

Nincs hierarchikus viszony a bíróságok között: csak különböző hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságok léteznek. A követelés értéke alapján az ügyel első fokon a békebíró vagy a törvényszék jár el. A törvényszék a tárgytól függően egyesbíróként vagy bírói tanácsban ülészik. Az első fokon hozott határozattal szembeni fellebbezésekkel általában a fellebbviteli bíróságok (*corti d'appello*) tárgyalják. Bizonyos esetekben azonban az eljárást a fellebbviteli bíróságon kell megkezdeni (olyan ügyekben, amelyeknél a fellebbviteli bíróság rendelkezik hatáskörrel (*competenza funzionale*), például választottbírói határozat megsemmisítésére irányuló kérelmek esetében). A szabály az, hogy az ügyet az alperes lakóhelye szerint illetékes elsőfokú bíróság tárgyalja.

2.2 Területi illetékesség („A” vagy „B” város bírósága rendelkezik-e illetékességgel az ügyben?)

Az elsőfokú bíróság illetékességének megállapításához ellenőrizni kell, hogy mely városban található az alperes lakóhelye vagy tartózkodási helye, e bíróság a fentiek alapján „a természetes személyek ügyében eljáró rendes fórum”, vagy meg kell határozni egy másik olyan bíróság illetékességét, amely alternatív illetékességgel rendelkezhet az adott ügytípus vonatkozásában, például szerződéses kötelezettségekkel kapcsolatos jogvitáknál ez a bíróság a kötelezettség keletkezési helye szerinti bíróság.

Bizonyos jogvitáknál a szakosított bíróságok kizárólagos hatáskörrel rendelkeznek. Fogyasztóvédelmi ügyekben a fogyasztó lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bíróság az illetékes bíróság, valamint ingatlan-tulajdonjogokkal és a kilakoltatással vagy újbóli birtokbavétellel kapcsolatos ügyekben az ingatlan helye szerinti bíróság az illetékes.

2.2.1 A területi illetékességre vonatkozó főszabály

Természetes személyek esetében az illetékes bíróság általában az alperes lakóhelye (*residenza*), tartózkodási helye (*domicilio*) vagy – ha mindkettő ismeretlen – szokásos tartózkodási helye (*dimora*) szerinti bíróság. Ha az alperesnek nincs olaszországi lakóhelye, tartózkodási helye vagy szokásos tartózkodási helye, vagy ha tartózkodási helye ismeretlen, a felperes lakóhelye szerinti bíróság az illetékes.

Jogi személyeknél az illetékes bíróság a jogi személy székhelye vagy (a felperes választásának megfelelően) telephelye és a nevükben eljárni jogosult képviselő helye szerinti bíróság. A jogi személyiség nélküli polgári jogi társaságok, egyesületek és bizottságok székhelye az a hely, ahol a tevékenységüket szokásosan folytatják.

2.2.2 A főszabály alóli kivételek

A rendes fórum szabálya alól kivételt képeznek a kizárólagos hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságok; például a fogyasztóvédelmi ügyekben a fogyasztó lakóhelye szerinti bíróság az illetékes.

2.2.2.1 Mikor választhatok az alperes lakóhelye szerinti bíróság (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróság) és egy másik bíróság között?

Bizonyos esetekben választani lehet a rendes és egy alternatív bíróság között. Például a természetes vagy jogi személyek ügyében eljáró rendes fórum helyett a felperes dönthet úgy is, hogy bizonyos esetekben másik választható bírósághoz fordul meghatározott személyekkel szemben fennálló jogosultságok esetében (*diritti di obbligazione*): ilyen esetekben a felperes választhatja a rendes bíróságot vagy a kötelezettség keletkezési helye szerinti bíróságot (a jogvita alapját képező esemény lehet szerződéses vagy szerződésen kívüli), vagy a kötelezettség teljesítésének helye szerinti bíróságot (polgári perrendtartás 20. szakasza).

2.2.2.2 Mikor kell az alperes lakóhelye szerinti bíróságtól (a főszabály alkalmazásával meghatározott bíróságtól) eltérő bíróságot választanom?

Ez akkor fordul elő, amikor egy bíróság kizárólagos hatáskörrel és illetékességgel rendelkezik. Ennek egyik példája az ingatlan helye szerint illetékes bíróság kilakoltatással vagy tulajdonjoggal kapcsolatos jogviták esetén; másik példa a fogyasztói jogviták esete, ahol az illetékes bíróság mindig a fogyasztó lakóhelye szerinti bíróság.

2.2.2.3 Maguk a felek kiköthetik-e olyan bíróság illetékességét, amely egyébként nem lenne illetékes?

A kötelező hatáskör és illetékesség (pl. ingatlannal kapcsolatos ügyekben fennálló illetékesség) kivételével a felek közösen megállapodhatnak más bíróság igénybevételeiben (polgári perrendtartás 20. szakasza).

3 Ha különös hatáskörű bíróság rendelkezik hatáskörrel, hogyan állapíthatom meg, hogy melyikhez kell fordulnom?

A jogvita jellegétől függően azok a rendes bíróságok rendelkeznek hatáskörrel, amelyek a személyiségi jogokkal és jogosultságokkal kapcsolatos ügyeket tárgyalják, vagy azok a szakosított bíróságok, amelyek a közigazgatási szervekkel szemben érvényesítendő jogos érdekekkel vagy más egyedi ügyeket tárgyalják (pl. közigazgatási bíróság, számvevőszék vagy adóügyi bíróság).

A rendes bírósági rendszeren belül a jogvita tárgya határozza meg, hogy az ügy szakosított bírói kollégium vagy bíró elé kerül-e. A vállalatokkal kapcsolatos jogvitákat például a kereskedelmi bíróságok tárgyalják.

Kapcsolódó hivatkozások

<http://www.giustizia.it/>

Vonatkozó melléletek

Polgári perrendtartás, 1–30A. szakasz

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.

Utolsó frissítés: 02/05/2017